

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【卡群布農語】 高中學生組 編號 1 號

Mungquma(laknul)

Maca kitnga mungquma ka, tangusang sibusbis si dusatu' nangca' i
maduq', matibahi'ang sanavan, maupa' i na kitnga qaquma, maqat metesaq'
tu bunun na, adasun patan'a ki tangqapu luluc'an matiqun na sintecaq,
Mapatan' a tu makuadauka maidadu tu' sintesaq, makua ca madikla', aupa
sanacia sintesaq ta' sadutu doq maqtu'(laknul) doq nani tu maqtu kitnga
mungquma.

Adasun na metesaq qa munata' luklas tu', "Laknulin haip." Maqat
kaupa ka tastu luluc'an lumaq, mutatini' a minsuma muncan pailaknuan tu'
lumaq mu'ampuk, mailatnul tu bunun na, madas si bunun muncan quma,
Maqat pailatnuan na, tinsuu pit'ia ki hutan, pisbaqecun amin na inadas tu
supak cin davuc ca.

Maki macacakin amin na pinit'ia ka, tupa tu', "Kitnga'in mungquma!"
Maqa pailatnul tu lumaq di ka, maskalun ni tatini bunun tupa tu', "su'ua ka
munga'us matangtang. Sintupa tu maca punga'usun matangtang tu bunun na,
macial la sinhu'uzang, uka i kanan can dumatu bunun, madu mindangaz zi
bunun kukuza, macial amin na inuskunan ni bunun, ni tu ispali'aza ki
bunun, maqasmav kukuza, mamaca maupata' a na macial la kinitngaban

sin'unquma', masidadu' a min na cikaupa pelkadan tu sinkukuza toqumican
ni diqanin na tastulumaq, altupat mama'aq tu sinkukuza ka, masidadu amin,
uka'i kanan cin dikla'bahi malan kadu'an, anagqa maqat kitangus
matangtang di ka macuav tu kasoqbungun mingqailaz zi na'asa
pansasaupana sin'iqomic macial.

Tudiipin muskun mungquma tu tikicun, musu mabuqul li ismut tu
dusa' socan kanaqtungin na luc'an, sintupa tu maqtu'ang maszang ngi buqol
di ka sinkukuza tu muhazuhazu kiqasmavan.

Pangqa ka maqat madadaingaz za macmuav masoqbung sadu ki
malakcia mungqoma di tu sinluc'an maqat tupaun tu latnul la, asa ka
tamilumaq di tu, munga'usang miliskin tu i'icaqa napinangan haip ti,
maupa' i maqat ka'nga' a mastan macial li pac'an na dangi'an na, maqat
luluc'an na macial la isang, macial amin taqu ki tastu'acang taic'an tu
natudip tu qani'an kitnga mungqoma.

Maca tunganin lu'an na, maqat temilumaq qa kitnga'in amin pindavuc
ci, na'istan'ali ki bunun mongquma', maupa' i manaskal amin na
tastu'acang kaida ki sinkukuzadi.

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【卡群布農語】高中學生組 編號 1 號

開墾

首先以兩捆小米梗作為占卜吉凶之工具。代表去占卜的人必須先帶到精於解夢兆的祭司面前，請益夢兆的吉凶，才可知曉是否可以開墾。

接著解夢之人帶領前去的夢兆的人們外大喊：「今天農地可以開墾了。」此時部落裡的所有家庭須派一人前往該家聚集，由得夢兆之人與各家代表前去開墾。

被認定可以開墾的家人會立刻煮地瓜，同時將帶來的酒一併煮，煮熟後，主人便大聲說：「開始開工啦！」主人叫其中的一個人說：「請你先挖掘農地吧！」然後，大夥兒才一起挖掘小塊地。接著象徵性地捆了兩把雜草，一直到宣佈開墾祭典結束為止。